

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

ADVIES AANVRAAG OMGEVINGSVERGUNNING ONDERDEEL MILIEU

Aan : G. van Houtert, gemeente Bergen
van : P. Zeedzen, Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
datum : 3 september 2020

OLO nr. : 5309651
onderwerp : Advies aanvraag omgevingsvergunning aspect milieu voor Windpark Energielandgoed Wells Meer in Bergen

---

Inleiding

U heeft de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant verzocht om een advies betreffende de aanvraag voor het oprichten van het Windpark Energielandgoed Wells Meer op de locatie kadastraal bekend gemeente Bergen sectie N nummers 712, 717, 824 en 826 te Bergen.

Naar aanleiding van uw verzoek is een concept opgesteld van de ontwerpbeschikking voor de omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu. Deze treft u hierbij aan in de bijlage. Tevens wordt u geadviseerd om de onderstaande tekstvoorstellen te verwerken in uw besluit op de aanvraag.

Naast bedoelde onderstaande tekstvoorstellen dient in het besluit tevens te worden ingegaan op de procedurele aspecten met betrekking tot onder andere de gegevens van de aanvrager, projectbeschrijving, ontvankelijkheid, bevoegd gezag, eventuele samenhang met andere wetgeving en dergelijke. Zoals afgestemd met uw gemeente wordt er in dit advies vanuit gegaan dat deze onderdelen van het besluit zijn opgenomen in het format van uw gemeente.

Tekstvoorstel voor document voorbereidingsprocedure

Besluit voor het aspect milieu:

Burgemeester en wethouders van Bergen zijn voornemens te besluiten, gelet op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht, en gezien de overwegingen in deze vergunning:

- aan Windpark Energielandgoed Wells Meer de aangevraagde omgevingsvergunning milieu (artikel 2.1, lid 1 onder e, Wabo) te verlenen voor de inrichting gelegen op de locatie kadastraal bekend gemeente Bergen, sectie N nummers 712, 717, 824 en 826 te Bergen voor de duur van 25 jaar;
- aan de vergunning voorschriften te verbinden die zijn opgenomen in de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte bijlage;
- de in bijlage 1 vermelde stukken en bijlagen deel uitmaken van de vergunning.

Procedurele aspecten bij de aanvraag voor het aspect milieu

Voor het onderdeel milieu betreft deze aanvraag een oprichtingsvergunning, volgens artikel 2.1, lid 1 onder e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), in verband met het oprichten van een inrichting. De gevraagde vergunning heeft betrekking op het oprichten van een windpark.

Omschrijving van de aanvraag voor het aspect milieu

Bij de beoordeling van het aspect milieu zijn de volgende documenten van de aanvraag betrokken:

- Aanvraagformulier d.d. 10 juli 2020, OLO nummer 5309651;
- Bijlage 1 - Toelichting op de aanvraag omgevingsvergunning Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007 van 10 juli 2020 opgesteld door Pondera Consult;
- Akoestisch onderzoek en onderzoek slagschaduw Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007 van 21 april 2020 opgesteld door Pondera Consult;
- Windturbines Wells Meer Inrichtingstekening nummer 3.113.411, laatst gewijzigd 2 juli 2020
- 3.113.411 (bovengrens);
- Windturbines Wells Meer Inrichtingstekening nummer 3.113.411, laatst gewijzigd 2 juli 2020 (ondergrens);
- Milieueffectrapport Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007 <DATUM> opgesteld door Pondera Consult.

Bijlage 1 documenten welke onderdeel uitmaken van het besluit op het aspect milieu

Bijlage 2 Voorschriften

Bijlage 3 Overwegingen aspect milieu

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Bijlage 1 documenten welke onderdeel uitmaken van het besluit op het aspect milieu

- Aanvraagformulier d.d. 10 juli 2020, OLO nummer 5309651;
- Bijlage 1 - Toelichting op de aanvraag omgevingsvergunning Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007 van 10 juli 2020 opgesteld door Pondera Consult;
- Akoestisch onderzoek en onderzoek slagschaduw Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007 van 21 april 2020 opgesteld door Pondera Consult;
- Windturbines Wells Meer Inrichtingstekening nummer 3.113.411, laatst gewijzigd 2 juli 2020
- 3.113.411 (bovengrens);
- Windturbines Wells Meer Inrichtingstekening nummer 3.113.411, laatst gewijzigd 2 juli 2020 (ondergrens);
- Milieueffectrapport Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007 <DATUM> opgesteld door Pondera Consult.

Bijlage 2: Voorschriften aspect milieu

1. Algemeen

- 1.1.1. De inrichting moet schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.1.2. Incidenten dienen voor iedere windturbine te worden geregistreerd en in een logboek binnen de windturbine te worden bewaard. Onder incidenten wordt verstaan mastbreuk, het afbreken van een turbineblad of de gondel, afbreken of losraken van turbineonderdelen en naar beneden vallen van (kleine) turbine-onderdelen en het niet in werking treden van een beveiliging.
- 1.1.3. Van het structureel buiten werking stellen van (delen van) installaties en/of beëindigen van (een van de) activiteiten moet het bevoegd gezag binnen 30 dagen na beëindiging van de installaties of activiteit, op de hoogte worden gesteld. Installaties of delen van installaties die structureel buiten werking zijn gesteld en nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, moeten in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd tenzij de (delen van de) installaties in een zodanige staat van onderhoud worden gehouden dat de nadelige gevolgen niet kunnen optreden.
- 1.1.4. De windturbines moeten altijd goed bereikbaar zijn voor alle voertuigen welk in geval van calamiteiten toegang tot de inrichting/installatie moeten hebben.
- 1.1.5. Uiterlijk 3 maanden voor de start van de bouw van de windturbines moet aan het bevoegd gezag meegedeeld worden welk type windturbines gerealiseerd wordt. Hierbij dient een rapport te worden overlegd waarin de geluidbelasting op de gevel van gevoelige gebouwen en waarin de slagschaduweffecten worden weergegeven. In het rapport moet rekening gehouden worden met cumulatieve effecten van het nabijgelegen windpark en uit het rapport moet blijken dat aan het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer wordt voldaan. Dit voorschrift laat onverlet dat er op basis van het artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit milieubeheer de verplichting geldt om veranderingen van een inrichting en veranderingen van de werking van een inrichting te melden.
- 1.1.6. Er dient jaarlijks een geactualiseerd rapport ingediend te worden bij burgemeester en wethouders waarin een stilstandskalender is opgenomen en waaruit blijkt dat aan de eisen voor slagschaduw voldaan wordt ter plaatse van woningen van derden. Dit rapport dient uit te gaan van de actuele meerjarenavoorspelling voor zonneshijns en windrichting voor deze locatie. Berekeningen moeten uitgevoerd worden conform de eisen in het Activiteitenbesluit milieubeheer
- 1.1.7. Het toerental van de turbine mag niet hoger worden dan 20 omwentelingen per minuut (rpm).
- 1.1.8. De vergunninghouder moet de binnen de inrichting (tijdelijk) werkzame personen instrueren over de voor hen van toepassing zijnde voorschriften van deze vergunning en de van toepassing zijnde veiligheidsmaatregelen. Er moet steeds voldoende, kundig personeel bereikbaar en beschikbaar zijn om in geval van calamiteiten te kunnen ingrijpen.

- 1.1.9. De vergunninghouder moet direct nadat de vergunning in werking is getreden schriftelijk naam en telefoonnummer opgeven aan het bevoegd gezag van degene (en van diens plaatsvervanger) met wie in spoedeisende gevallen, ook buiten normale werktijden, contact kan worden opgenomen. Als deze gegevens wijzigen moet dit vooraf onder vermelding van de wijzigingsdatum schriftelijk worden gemeld aan het bevoegd gezag.
- 1.1.10. Het afvoeren van afvalstoffen geschiedt op ordelijke en nette wijze.

Bijlage 3 Overwegingen aspect milieu

Vergunningsituatie

De aanvraag betreft een inrichting die behoort tot onder andere de categorie 20.1.a onder 1 'inrichtingen voor het omzetten van windenergie in mechanische, elektrische of thermische energie' van bijlage I onderdeel C van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Inrichtingen voor windturbines worden daarbij echter niet genoemd als vergunningplichtig. Door de aanvrager is gekozen voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure en het opstellen van een projectMER. Op grond van het Bor, bijlage I, onderdeel B, eerste lid onder b, geldt vergunningplicht voor deze inrichting omdat artikel 7.18 van de Wet milieubeheer van toepassing is. Dit artikel is van toepassing omdat een projectMER is opgesteld.

Aangezien nog geen definitieve keuze is gemaakt voor een type winturbine is de vergunningaanvraag gebaseerd op een range van mogelijke windturbines. Per milieu-aspect is de worstcase situatie van de range windturbines inzichtelijk gemaakt.

Op basis van art. 9e Elektriciteitswet beschikt de provincie over de bevoegdheid voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor de realisatie van een windpark van meer dan 5 MW en niet meer dan 100 MW. In het geval toepassing wordt gegeven aan deze bevoegdheid zijn Gedeputeerde Staten tevens bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning voor de realisatie van een windpark van meer dan 5 MW en niet meer dan 100 MW. De gemeente Bergen heeft de provincie verzocht de bevoegdheid bij de gemeente neer te leggen. Op 14 juli 2020 hebben Gedeputeerde Staten besloten dat artikel 9f, eerste en tweede lid, Elektriciteitswet 1998, niet van toepassing is op het Windpark Energielandgoed Wells Meer binnen de gemeente Bergen. Hierdoor ligt de bevoegdheid voor het afgeven van een omgevingsvergunning voor het windpark bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen.

OMSCHRIJVING VAN DE AANVRAAG

- Aanvraagformulier d.d. 10 juli 2020, OLO nummer 5309651;
- Bijlage 1 - Toelichting op de aanvraag omgevingsvergunning Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007 van 10 juli 2020 opgesteld door Pondera Consult;
- Akoestisch onderzoek en onderzoek slagschaduw Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007 van 21 april 2020 opgesteld door Pondera Consult;
- Windturbines Wells Meer Inrichtingstekening nummer 3.113.411, laatst gewijzigd 2 juli 2020
- 3.113.411 (bovengrens);
- Windturbines Wells Meer Inrichtingstekening nummer 3.113.411, laatst gewijzigd 2 juli 2020 (ondergrens);
- Milieueffectrapport Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007 <DATUM> opgesteld door Pondera Consult.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

BEVOEGD GEZAG

Gelet op hiervoor opgenomen projectbeschrijving, evenals op het bepaalde in hoofdstuk 3 van het Bor en de daarbij horende bijlage, zijn wij het bevoegde gezag om de integrale omgevingsvergunning te verlenen. Daarbij zijn wij er procedureel en inhoudelijk voor verantwoordelijk dat in ons besluit alle relevante aspecten aan de orde komen met betrekking tot de fysieke leefomgeving, zoals ruimte, milieu, natuur en aspecten met betrekking tot bouwen, monumenten en brandveiligheid. Verder dienen wij ervoor zorg te dragen dat de aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften op elkaar zijn afgestemd.

ONTVANKELIJKHEID

In de Regeling omgevingsrecht (Mor) is vastgesteld welke gegevens en bescheiden bij een aanvraag om een omgevingsvergunning moeten worden ingediend om tot een ontvankelijke aanvraag te komen. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag samen met de latere aanvulling daarop, voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving.

ADVIES, AANWIJZING DOOR MINISTER, VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN

Verklaring van geen bedenkingen, Wet natuurbescherming

Voor de aangevraagde activiteiten is op 29 juni 2020 een aanvraag voor een vergunning op basis van de Wnb ingediend. De Wnb haakt in dit geval niet aan bij de Wabo. Het vragen van een verklaring van geen bedenkingen is daarom niet van toepassing.

SAMENHANG MET OVERIGE WET- EN REGELGEVING

ACTIVITEITENBESLUIT MILIEUBEHEER

De inrichting is op basis van artikel 1.2 van het Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit) een inrichting type C. Dit betekent dat bepaalde voorschriften uit dit besluit en de bijbehorende ministeriële regeling rechtstreeks van toepassing zijn. In de vergunning zijn alleen voorschriften voor aspecten en activiteiten opgenomen die niet zijn geregeld in het Activiteitenbesluit en de bijbehorende ministeriële regeling.

De volgende algemene bepalingen uit het Activiteitenbesluit zijn van toepassing op de aangevraagde inrichting.

- Paragraaf 3.2.3 In werking hebben van een windturbine;
- hoofdstuk 1, afdelingen 2.1, 2.2, 2.4 en 2.10 van hoofdstuk 2 en hoofdstuk 6 (overgangsbepalingen), voor zover dit betrekking heeft op de activiteiten of deelactiviteiten van de inrichting, zoals voornoemd opgenomen en afdeling 2.3 met betrekking tot de gehele inrichting.

De aanvraag voor een omgevingsvergunning is voor deze activiteiten aangemerkt als de melding op grond van het Activiteitenbesluit. Bij de inhoudelijke overwegingen, onderdeel milieu, is nader ingegaan op de concrete inhoud van de paragrafen uit het Activiteitenbesluit die van toepassing zijn.

Door de rechtstreekse werking van het Activiteitenbesluit kunnen uitsluitend aanvullende maatwerkvoorschriften worden vastgesteld ten aanzien van deze activiteiten. Er worden in dit geval geen aanvullende maatwerkvoorschriften vastgesteld voor genoemde activiteiten. De voorschriften uit het Activiteitenbesluit voldoen voor deze situatie.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

COÖRDINATIE MET DE WATERWET

Voor de gevraagde veranderingen is geen vergunning op basis van de Waterwet nodig.

BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

De voorgenomen activiteit valt onder categorie D 22.2 van het Besluit milieueffectrapportage. Voor de oprichting van het windpark is een MER opgesteld op grond van artikel 7.2, lid 1, onder b en lid 2, van de wet milieubeheer. Het MER is onder andere opgesteld ten behoeve van deze vergunningaanvraag. Het MER is als bijlage bij deze aanvraag gevoegd.

Conclusie

Wij zijn van mening dat het MER voldoende gegevens bevat ten aanzien van de keuze voor het inrichtingsalternatief, de gevolgen voor de omgeving en de gevolgen voor het milieu. Uit het MER en de daarbij behorende onderzoeken blijkt dat de aangevraagde oprichting en het in werking hebben van de inrichting geen significant negatieve gevolgen heeft op de omgeving. De omgevingsvergunning kan worden verleend.

RICHTLIJN INDUSTRIELE EMISSIES (RIE)

De vergunningaanvraag heeft betrekking op de realisatie van een windpark. Deze activiteit is niet genoemd in bijlage I van de RIE. Een beoordeling op grond van de RIE is voor deze inrichting niet van toepassing.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

INLEIDING

De aanvraag heeft betrekking op een aanvraag voor een oprichtingsvergunning, volgens artikel 2.1, lid 1 onder e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), in verband met het oprichten van een windpark.

Windpark Energielandgoed Wells Meer is een windpark bestaande uit 4 nieuw te realiseren windturbines, met bijbehorende kraanopstelplaatsen, eventueel benodigde hulpconstructies en ontsluiting.

De aanvraag betreft de realisatie van windturbines passende binnen een gegeven bandbreedte. Er wordt daartoe in de aanvraag een bandbreedte de maximale en de minimale turbineafmetingen voor wat betreft de ashoogte, mastvoet, rotordiameter en tiphoogte.

Een selectie van het definitief te realiseren windturbintype vindt later plaats op basis van vergunde bandbreedte. Het opgesteld vermogen volgt uit deze keuze en zal tussen de 3 MW en 8 MW zijn. Voor de minimale en maximale ashoogte is een bandbreedte van 130 meter tot 165 meter aangehouden, voor de minimale en maximale rotordiameter een bandbreedte van 130 meter tot 170 meter en voor de tiphoogte van de windturbine een maximum van 250 meter.

De aanvraag is beoordeeld aan de hand van het toetsingskader zoals neergelegd in artikel 2.14 van de Wabo en hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm).

Getoetst is aan de eis om de voor de inrichting in aanmerking komende Beste Beschikbare Technieken (BBT) toe te passen (artikel 2.14 lid 6 van de Wabo in samenhang met artikel 5.4 van het Bor). Hierbij is rekening gehouden met de in bijlage 1 van de Regeling omgevingsrecht aangewezen BBT-documenten.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe, waarbij wij ons beperken tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

EXTERNE VEILIGHEID

Algemeen

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beheersen van risico's bij industriële activiteiten, het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water, spoor, (ondergrondse) transportleidingen en vliegvelden. Het doel van externe veiligheid is het realiseren van een veilige woon- en leefomgeving. Het betreft risico's die voortkomen uit bovengenoemde activiteiten, voor zover deze stoffen als gevolg van een voorval vrij kunnen komen.

De nadruk van het veiligheidsbeleid ligt op een kwalitatieve benadering en heeft tot doel om het risico van (grote) ongevallen met gevaarlijke stoffen zo klein mogelijk te maken. Enerzijds door de kans dat dergelijke ongevallen plaatsvinden door preventie te verkleinen, anderzijds door de gevolgen van een ongeval door repressie te verkleinen.

In het document "Milieueffectrapport Energielandgoed Wells Meer, nummer 719007" is in hoofdstuk 14 'Veiligheid' het aspect externe veiligheid als gevolg van de 4 windturbines in beeld gebracht.

Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling

In het Activiteitenbesluit zijn onder andere eisen voor beveiligingen, onderhoud- en reparaties opgenomen. In de Activiteitenregeling zijn veiligheidseisen opgenomen en de verplichting voor certificering van een windturbine. In het Activiteitenbesluit is er voor windturbines, voor het onderwerp externe veiligheid, geen mogelijkheid voor het stellen van maatwerkvoorschriften opgenomen.

Plaatsgebonden risico kwetsbaar object

Het plaatsgebonden risico voor een windturbine wordt bepaald aan de hand van risicomodellering uit het Handboek Risicozonering Windturbines (versie oktober 2019). Het Activiteitenbesluit gaat ook uit van deze risicobenadering maar heeft de systematiek niet dwingend voorgeschreven.

In artikel 3.15a, lid 1 van het Activiteitenbesluit is geregeld dat het plaatsgebonden risico voor een buiten de inrichting gelegen kwetsbaar object, veroorzaakt door een windturbine of een combinatie van windturbines, niet hoger mag zijn dan 10^{-6} per jaar.

Plaatsgebonden risico beperkt kwetsbaar object

In artikel 3.15a, lid 2 is bepaald dat het plaatsgebonden risico voor een buiten de inrichting gelegen beperkt kwetsbaar object, veroorzaakt door een windturbine of een combinatie van windturbines, niet hoger mag zijn dan 10^{-5} per jaar.

Er bevinden zich geen woningen, woningen in de sfeer van de inrichting of andere kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten binnen de plaatsgebonden risicocontour (PR) 10^{-6} en dus ook niet binnen de kleinere risicocontour (PR) 10^{-5} voor beperkt kwetsbare objecten.

Groepsrisico

Voor een windturbine of een combinatie van windturbines zijn in het Activiteitenbesluit geen toetsingswaarden voor het groepsrisico opgenomen. In de praktijk blijkt dat een windturbine of een combinatie van windturbines zelden of nooit tot een groepsrisico leiden. Dit komt doordat veel windturbines geen ongevalsscenario's kennen of denkbaar zijn waarbij 10 of meer personen tegelijkertijd, ten gevolge van een calamiteit met een windturbine, om het leven kunnen komen.

Externe veiligheid windturbines

Handboek Risicozonering Windturbines

Windturbines moeten aan strenge veiligheidseisen voldoen. Mogelijke risico's rond een windturbine zijn mastbreuk en het afbreken van een gondel of een blad. Het Handboek Risicozonering Windturbines 1.0, 2020 kan worden gezien als een praktijkrichtlijn voor het uitvoeren van een risicoanalyse voor windturbines. In dit handboek staan aan te houden afstanden tussen windturbines en objecten zoals woningen, industrie, leidingen en wegen. In het kader van externe veiligheid is het Handboek gebruikt bij de beoordeling van het Windpark Energielandgoed Wells Meer.

Het toe te passen criterium voor het beoordelen van de resultaten van een risicoanalyse is afhankelijk van het object in de nabijheid van de windturbine(s) en de aanwezigheid van personen of infrastructuur. Daarnaast is de aanwezigheid van een risicobron in de directe omgeving, zoals een opslag met gevaarlijke stoffen eveneens van belang bij het vaststellen van de risicocriteria.

Het Handboek onderscheidt vier mogelijke situaties.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Twee situaties waarbij sprake is van directe risico's en twee waarbij sprake is van indirecte risico's, ook wel het domino-effect genoemd.

1. Windturbine in de nabijheid van een kwetsbaar object: direct risico voor een object
2. Windturbine in de nabijheid van een weg, spoorweg of vaarweg: direct risico voor passanten
3. Windturbine in de nabijheid van een risicobron (bijvoorbeeld opslag gevaarlijke stof): indirect risico voor een kwetsbaar object
4. Windturbine in de nabijheid van een weg, spoorweg, vaarweg of buisleiding: indirect risico voor een kwetsbaar object ten gevolge van een ongeluk met vervoer gevaarlijke stoffen

Ad 1.

Er bevinden zich geen woningen of andere kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten binnen de plaatsgebonden risicocontour (PR) 10^{-6} en dus ook niet binnen de kleinere risicocontour (PR) 10^{-5} voor beperkt kwetsbare objecten.

Ad 2.

Rijkswegen

Voor Rijkswegen is de toetsafstand een halve rotordiameter. Er zijn geen rijkswegen of wegen van nationaal formaat aanwezig in de nabijheid van het plangebied.

Provinciale wegen

In of direct grenzend aan het plangebied geen provinciale wegen aanwezig. De N271 (ten zuidwesten van het plangebied) en de L486 in Duitsland liggen ver buiten de PR10-6 contouren van de windturbines. Dit geldt voor alle drie de onderzoeksmodellen. Er is geen effect op provinciale wegen.

Lokale wegen

De Wezerweg en de Veenweg zijn de enige twee doorgaande routes langs en door het plangebied, waarbij de Wezerweg veel door vrachtverkeer wordt gebruikt. Er is geen sprake van overdraai over de Veenweg en de Wezerweg (posities staan op meer dan een halve rotordiameter afstand van de wegen). Eventuele gevolgen voor verkeersveiligheid door de verkeersaantrekkende werking van het Energielandgoed worden beschreven voor het voorkeursmodel.

Ad 3 en 4

Er bevinden zich geen risicobronnen, spoorwegen, wegen, vaarwegen of buisleidingen nabij het plangebied die leiden tot een indirect risico ten gevolge van een ongeluk met gevaarlijke stoffen.

Veiligheidssystemen en certificering windturbines

Ten behoeve van het voorkomen dan wel zoveel als mogelijk beperken van risico's voor de omgeving is in artikel 3.14, lid 5, van het Activiteitenbesluit bepaald dat windturbines moeten voldoen aan artikel 3.14, lid 1, van de Activiteitenregeling. In dit artikel is bepaald dat een windturbine aan de veiligheidseisen moet voldoen die zijn opgenomen in NEN-EN-IEC 61400-1, NEN-EN-IEC 61400-2 en NEN-EN-IEC 61400-3.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

In artikel 3.14, lid 3, van de Activiteitenregeling is bepaald dat hier in ieder geval aan voldaan wordt indien de windturbines zijn gecertificeerd door een daarvoor geaccrediteerde instantie. Het certificaat van de op te richten windturbines zal uiterlijk drie maanden voor aanvang van de bouw aan het bevoegd gezag worden overlegd. Hiermee wordt bevestigd dat windturbines zijn ontworpen voor een levensduur van tenminste 20 jaar. De windturbines voldoen hiermee aan de eisen die worden gesteld aan de materialen om de levensduur te waarborgen.

De veiligheidssystemen zijn zodanig ontworpen dat windturbines in alle weersomstandigheden veilig functioneren. In geval van storing aan een windturbine zorgen veiligheidssystemen ervoor dat de windturbine stil wordt gezet.

De werking van de veiligheidssystemen wordt zowel autonoom door de windturbine (softwarematig) als door de periodieke inspectie- en onderhoudsbeurten gecontroleerd. De aansturing van de windturbine vindt automatisch plaats door computersturing. Het functioneren van de windturbine en de prestatie kan op afstand gevolgd worden en indien wenselijk bijgestuurd worden. Daarnaast kan de windturbine handmatig gestopt worden met de aanwezige start/stop-schakelaar en de diverse noodstop-schakelaars.

Registratiebesluit/Regeling provinciale risicokaart

Op 30 maart 2007 is het Registratiebesluit externe veiligheid in werking getreden. Dit besluit geeft aan welke inrichtingen en welke informatie opgenomen moet worden in het Risicoregister. Daarnaast moeten ook inrichtingen die vallen onder de reikwijdte van de Regeling provinciale risicokaart worden opgenomen in het register. De criteria van het besluit en de regeling zijn samengevoegd in de drempelwaardentabel die is opgenomen in de Leidraad Risico Inventarisatie.

De categorie windmolens wordt in het Registratiebesluit niet genoemd als een categorie inrichtingen die in het Risicoregister moet worden opgenomen.

Conclusie

Externe veiligheid levert geen belemmering op voor de windturbines.

GELUID

Toetsingskader

In artikel 1.11, lid 3, onder a, van het Activiteitenbesluit staat aangegeven dat bij het melden van één of meer windturbines een akoestisch onderzoeksrapport moet worden ingediend. Het akoestisch onderzoek moet voldoen aan het bepaalde in de artikelen 3.14a t/m 3.14e van de Activiteitenregeling. Het beschermingsniveau tegen geluidhinder van windturbines is geregeld in paragraaf 3.2.3 van het Activiteitenbesluit "in werking hebben van een windturbine".

Bij de aanvraag is een akoestisch rapport bijgevoegd (Akoestisch onderzoek en onderzoek naar Slagschaduw Energielandgoed Wells Meer, definitief V1, d.d. 21 april 2020). In dit rapport zijn drie opstellingen van de windturbines berekend (opstelling A, B en C). De aanvraag heeft betrekking op 4 windturbines conform opstelling B.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Toetsing

Voor de toetsing is gebruik gemaakt van de volgende aangeleverde stukken, documenten, wettelijk kader, beleid en richtlijnen:

- Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling.
- Reken- en meetvoorschrift Windturbines (Bijlage 4 Activiteitenregeling).
- Akoestisch onderzoek: Akoestisch onderzoek en onderzoek naar slagschaduw Energielandgoed Wells Meer, definitief V1, d.d. 21 april 2020 door Pondera Consult.
- Toelichting op aanvraag omgevingsvergunning 10 juli 2020 door Pondera Consult.

Het geluid van windturbines is volledig geregeld met de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Wel kan, indien hiertoe aanleiding bestaat, middels maatwerkvoorschriften afgeweken worden van de in 3.14a lid 1 Activiteitenbesluit opgenomen geluidnormen.

In het akoestisch rapport bij de aanvraag is vermeld dat het definitieve windturbintype nog niet bekend is. Derhalve is in het akoestisch rapport voor wat betreft het aspect geluid, in beschouwing nemend de maximale ashoogte en de maximale rotordiameter, uitgegaan van een akoestisch worst-case windturbintype (SiemensGamesa SG 5.0-145 op ashoogte 165m).

In de toelichting op de aanvraag is verder vermeld dat middels deze aanvraag wordt aangetoond dat, ongeacht de uitkomst van de selectie van een windturbintype, aan de normen (o.a. uit het Activiteitenbesluit) kan worden voldaan.

Beoordeling

Bij de aanvraag is een rapport (Pondera Consult, 719007, d.d. 21 april 2020) gevoegd waarin de geluidbelasting in de omgeving als gevolg van de aangevraagde activiteiten inzichtelijk is gemaakt. Er wordt hierbij uitgegaan van drie mogelijke varianten voor de windturbines:

- Opstelling A: 4 windturbines in één lijn met ashoogte 165 meter en een “luide” turbine (SiemensGamesa SG 5.0-145 als worstcase);
- Opstelling B: 4 windturbines in groot vierkant met ashoogte 165 meter en een “luide” turbine (SiemensGamesa SG 5.0-145 als worstcase);
- Opstelling C: 4 windturbines in klein vierkant met ashoogte 130 meter en een minder luide turbine (Siemens SWT-DD-120 als worstcase);

De woning aan Wellsmeer 1a wordt geamoveerd of betrokken bij het Energielandgoed. Deze woning betreft daarmee geen gevoelig object en hoeft niet getoetst te worden aan de normen.

Gemiddeld geluidsniveau

Uit het akoestische rapport van 21 april 2020 volgt dat ter plaatse van woningen van derden in alle varianten voldaan kan worden aan de geluidsnormen, zijnde $L_{den} = 47$ dB en $L_{night} = 41$ dB. Er dienen wel mitigerende maatregelen getroffen te worden, die beschreven worden in paragraaf 3.7 van het akoestische rapport.

Bij de concrete uitvoering zal voor de positionering van de windturbines aangesloten moeten worden bij een van de drie varianten en moeten de bijbehorende ashoogten en bronvermogens van de windturbine-types als maximaal gelden.

In de voorschriften wordt opgenomen dat er, zodra het definitief duidelijk is hoe de windturbines worden gerealiseerd, vooraf een akoestisch rapport moet worden ingediend waaruit volgt welke maatregelen daadwerkelijk getroffen moeten worden om te voldoen aan de geluidsnormen ter plaatse van woningen van derden.

maximale geluidniveaus

Er is in de representatieve bedrijfssituatie geen sprake van relevante piekgeluiden binnen de inrichting. Er worden hier, conform de regels in het Activiteitenbesluit, geen aanvullende normen voor opgenomen.

indirecte hinder

Uit het akoestische rapport volgt dat de verkeersintensiteit naar verwachting met zo'n 3% toeneemt per dag. Dit heeft geen relevante gevolgen voor de indirecte hinder.

BBT (Beste Beschikbare Technieken)

De windturbines worden voorzien van maatregelen om te voldoen aan de geluidsnormen. Aangezien sprake is van een vergunbare situatie, kan worden gesteld dat BBT in voldoende mate is toegepast.

Stiltegebied

Ten zuiden van Energielandgoed Wells Meer is het stiltegebied De Hamert gelegen. In een stiltegebied geldt een streefwaarde van maximaal 40 decibel gemiddeld over 24 uur. De geluidbelasting van Energielandgoed Wells Meer op dit stiltegebied is berekend en ligt ruim onder de 40 decibel.

Conclusie

Wij hebben het rapport beoordeeld. Wij kunnen instemmen met de uitgangspunten van het rapport en de wijze waarop de geluidbelasting als gevolg van de aangevraagde activiteiten is berekend. Op basis van de rekenresultaten concluderen wij dat aan de geldende wet- en regelgeving wordt voldaan. De geluidbelasting als gevolg van de aangevraagde activiteiten staat vergunningverlening niet in de weg.

Laagfrequent geluid

In het Activiteitenbesluit zijn de normen voor geluid opgenomen. Uit onderzoeken en studies blijkt dat laagfrequent geluid bij windturbines uitsluitend in samenhang met hoogfrequent geluid wordt gehoord en niet afzonderlijk daarvan. Voor wat de boordeling van laagfrequent geluid verwijzen wij verder naar de brief van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (31 maart 2014, kenmerk IENM/BSK-2014/44564). De strekking van deze brief is dat voor windturbines gangbare geluidnormen voldoende bescherming bieden, ook voor laagfrequent geluid.

SLAGSCHADUW

Wanneer een object in de baan tussen de zon en het raam van een woning of een ander gevoelig object in staat kan er een schim of schaduw van dat voorwerp door dat raam in de woning vallen. Dit noemt men de (slag)schaduw. Bij een laagstaande zon ('s morgens of aan het einde van de dag) zijn deze schaduwen langer dan bij een hoogstaande zon (bijvoorbeeld rond de middag in de zomer). Wanneer het object een windturbine betreft kan door het draaien van de wieken een afwisseling van direct zonlicht onderbroken door korte donkerder momenten (schaduw) ontstaan. Deze afwisseling of flikkering wordt de "slagschaduw van de windturbine" genoemd.

Het afwisselen van licht en donker wordt in het algemeen als hinderlijker ervaren. Het kan in extreme gevallen zelfs schadelijke effecten teweegbrengen zoals epilepsie bij licht van een stroboscoop. Het gaat daarbij om een flikkerfrequentie die hoger is dan 2,5 Hz. Hertz (Hz) = het x herhalende verschijnsel per seconde (i.c. licht flikkering door de schaduw van een turbinewiek voor de zon langs).

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

De flikkerbeleving van grote windturbines zal niet direct tot gezondheidsklachten leiden omdat de flikkerfrequentie laag is.

In de rapportage bij de aanvraag is een voorkeursalternatief genoemd voor het Energielandgoed Wells Meer. Echter daarbij is geen duidelijkheid gegeven over het toerental van deze turbines waardoor het de flikkerfrequentie niet direct berekend kan worden.

De flikkering kan als (bijzonder) hinderlijk of irriterend worden ervaren. In de regelgeving, specifiek de Activiteitenregeling milieubeheer, onderdeel van het Activiteitenbesluit is een norm opgenomen hoe lang en hoe vaak slagschaduw per jaar op een raam van een woning mag plaatsvinden. Daarbij wordt niet aangegeven hoe groot de flikkerfrequentie mag zijn.

Bij vergelijkbare windparken is inzichtelijk gemaakt dat deze lager kan zijn dan 1 Hz. Wanneer dit wordt teruggerekend naar het toerental, uitgedrukt in omwentelingen per minuut (RPM), dan wordt dat: $1 \text{ Hz} = 60 \text{ sec} / 3 \text{ wieken} = 20 \text{ omwentelingen per minuut}$

Middels een voorschrift aan deze vergunning zal geborgd worden dat deze flikkerfrequentie lager moet zijn dan 1 Hz.

Toetsingskader

Door het stellen van randvoorwaarden in milieuregelgeving worden omwonenden beschermd tegen overmatige hinder als gevolg van slagschaduw. Voor windturbines is dit geregeld in artikel 3.14, vierde lid van het Activiteitenbesluit. Daarin wordt voor wat betreft het voorkomen of beperken van slagschaduw aangegeven dat de voorgeschreven maatregelen in de Activiteitenregeling moeten worden toegepast. In artikel 3.12 van de Activiteitenregeling is aangegeven dat een windturbine moet zijn voorzien van een stilstandsvoorziening wanneer de afstand tussen de windturbine en het gevoelige object minder is dan twaalf (12) maal de rotordiameter en er gemiddeld meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten slagschaduw kan optreden.

In het rapport 'Akoestisch onderzoek en onderzoek naar slagschaduw Energielandgoed Wells Meer', d.d. 21 april 2020 definitief V1, Pondera Consult, wordt als toetsingskader 6 uur per jaar gehanteerd. Dit is een strengere beoordeling dan volgens het volgens het Activiteitenbesluit omdat volgens deze op 17 dagen per jaar de hinderduur van zonsopgang tot zonsondergang meer dan 20 minuten mag bedragen en op alle overige dagen in het jaar de hinderduur door slagschaduw minder dan 20 minuten mag bedragen. Opgeteld kan de norm uit het Activiteitenbesluit dus een langere slagschaduwduur opleveren dan 6 uur per jaar.

Voor elk object (dus ook een windturbine) is het mogelijk een berekening te doen om het tijdvak te bepalen wanneer er slagschaduw valt op een bepaald punt (bijvoorbeeld het raam van een huis). Om dit te kunnen doen is de volgende informatie nodig:

- De grootte van het object dat slagschaduw veroorzaakt; voor een windturbine is van belang de grootte van de wieken;
- De ashoogte van de windturbine;
- De grootte, richting en oriëntatie (hellingshoek) van het beschaduwde object; met de richting wordt bedoeld hoe het raam (lichtdoorlatende deel van de gevel) gericht is ten opzichte van de windturbine(s), oriëntatie is in het algemeen verticaal, maar ook kan gedacht worden aan een dakraam in een schuin dak onder een bepaalde hoek.

Naast deze parameters wordt ook rekening gehouden met het feit dat niet elke dag onbewolkt is, de turbine bij lage (of extreem) hoge windsnelheden niet draait ($V_{\text{cut-in}}$ en $V_{\text{cut-out}}$) en dat de hoek van

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

de wind en dus de stand van de wieken ten opzichte van de zon de mate van de aanwezigheid van flikkering bepalen.

In het onderzoek naar slagschaduw bij de aanvraag zijn bovenstaande parameters meegenomen. Daarbij is op het deel van de daglengte dat de zon gemiddeld schijnt in dit gebied en in de betreffende maand en de distributieverdeling van de windrichting, gebruik gemaakt van meerjarige data van nabijgelegen KNMI meteostation Arcen.

Deze informatie wordt gebruikt om te berekenen hoe vaak en gedurende welke tijd er slagschaduw op een woning verwacht kan worden. Overigens verklaart dit ook meteen waarom er ten zuiden van de windturbine geen slagschaduw is (De astronomische baan van de zon gaat immers nooit langs de noordzijde van de windturbine).

Ten behoeve van het voorkomen van hinder ten gevolge van schaduweffecten en lichtschildering bij draaiende windturbines worden in het Activiteitenbesluit milieubeheer regels gesteld voor slagschaduw. Er wordt voor het windpark ook aangesloten bij deze regels. Deze staan in paragraaf 3.2.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, waarbij verwezen wordt naar de ministeriële regeling. De toetsing vindt enkel plaats ter plaatse van woningen van derden. Onder het aspect "Geluid" zijn de woningen benoemd, die als bedrijfswoning gelden en waar niet getoetst hoeft te worden.

Beoordeling

De schaduweffecten van het in werking zijn van de windturbines binnen het Windpark zijn onderzocht en vastgelegd in het rapport 'Akoestisch onderzoek en onderzoek naar slagschaduw Energielandgoed Wells Meer', d.d. 21 april 2020 definitief V1, Pondera Consult.

Voor de toetsing is uitgegaan van een bandbreedte tussen de 145 en 165 meter. Met een 'worst case' waarbij de rotordiameter 165 meter bedraagt. Het gebied waarbij beoordeeld moet worden of slagschaduw een rol speelt bedraagt daardoor 1980 meter (12 maal 165 meter) dan wel een afstand gebaseerd op de specificaties van de betreffende windturbine.

Binnen deze afstand liggen een aantal woningen waardoor nader onderzoek naar de noodzaak voor het toepassen van een stilstandsvoorziening noodzakelijk is. Daarbij is ook rekening gehouden met cumulatie met reeds aanwezige windturbines.

Resultaten

In het rapport van Pondera Consult, 719007, d.d. 21 april 2020, is naast een akoestische berekening ook een berekening opgenomen met betrekking tot slagschaduw. Deze berekening is uitgevoerd conform het Activiteitenbesluit en de bijbehorende ministeriële regeling. Woningen van derden, die zijn gesitueerd op een afstand groter dan 12 keer de rotordiameter, tot de windturbines, hoeven niet beschouwd te worden.

Uit de berekening volgt dat de windturbines voorzien moeten worden van een stilstandsvoorziening, om te voldoen aan de regels uit het Activiteitenbesluit en bijbehorende ministeriële regeling. Er worden blokken van dagen en tijden geprogrammeerd, waarop de rotor wordt gestopt, indien de zon schijnt. Hierbij wordt uitgegaan van een meerjarenavoorspelling voor zonnenschijn en windrichting van nabijgelegen meteostations. Mogelijk wordt er gebruik gemaakt van zonnenschijnsensoren, die meten of de zon wel of niet schijnt. Indien de zon niet schijnt, bijvoorbeeld vanwege bewolking, op momenten dat er stilstand is gepland, kan de turbine toch draaien, omdat er dan geen sprake zal zijn van slagschaduw.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

In de voorschriften wordt opgenomen dat er jaarlijks een rapport moet worden ingediend bij het bevoegde gezag, inclusief een stilstandskalender, waaruit volgt dat bij de relevante woningen van derden voldaan wordt aan de eisen met betrekking tot slagschaduw, conform het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Conclusie

Gebleken is dat bij de beoordelingspunten niet zondermeer voldaan wordt aan de grenswaarde zoals opgenomen in artikel 3.12 van de Activiteitenregeling. Echter de hinderduur van de maatgevende turbine(s) kan worden gereduceerd tot binnen de normstelling door een (automatische) stilstandsvoorziening toe te passen die wanneer de 20 minuten grens per dag dan wel het cumulatieve aantal slagschaduw uren zal worden overschreden de windturbine(s) in stilstand positie zal zetten gedurende de tijd dat de overschrijding zou kunnen ontstaan ter plaatse van gevoelige objecten. Omdat het aanwezig zijn van een stilstandsvoorziening direct voortvloeit uit artikel 3.12 van de Activiteitenregeling is het niet nodig om hiervoor een maatwerkvoorschrift aan de vergunning te verbinden.

Bodembescherming

Het preventieve bodembeschermingsbeleid is vastgelegd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten 2012 (NRB). De aanvraag is getoetst aan de uitgangspunten van de NRB.

De windturbine is een activiteit in hoofdstuk 3 waarop ook afdeling 2.4 (Bodem) van het Activiteitenbesluit van toepassing is. In artikel 2.11 van afdeling 2.4 staat zowel een nulonderzoek als eindonderzoek voorgeschreven. Omdat er bodembeschermende voorzieningen worden toegepast is er sprake van een verwaarloosbaar risico voor bodemverontreiniging als bedoeld in de Nederlandse richtlijn bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). Binnen de inrichting worden geen gevaarlijke (vloeistof)stoffen opgeslagen.

In de hydraulische installaties van de windturbine zitten wel bodembedreigende vloeistoffen zoals smeeroliën, vetten ed. Deze vloeistoffen zitten in de gondel c.q. windturbine en worden bij lekkage of als ze vrijkomen bij jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden opgevangen door het omhulsel (gondel). Volgens de NRB is hier sprake van een 'gesloten proces of bewerking'. Uitgangspunt bij een gesloten proces of bewerking is dat tijdens de gangbare bedrijfsvoering de stoffen niet buiten de procesomhulling treedt.

Deze gondel heeft voldoende capaciteit om de totale hoeveelheid vloeistoffen op te vangen. In geval er lekkage optreedt zal dit onmiddellijk worden gesignaleerd omdat er dan storingen optreden.

In de aanvraag is aangegeven dat voorafgaand aan de bouw een bodemonderzoek wordt uitgevoerd naar de nulsituatie. De resultaten van dit onderzoek worden uiterlijk drie weken voor de start van de bouw aan het bevoegd gezag verstrekt. Dit is niet opgenomen als voorschrift omdat het Activiteitenbesluit hier rechtstreeks op van toepassing is.

LUCHT

Binnen het windpark vinden geen activiteiten en processen, met mogelijk relevante emissies naar de lucht, plaats.

Wet luchtkwaliteit

Conform de wet dienen bestuursorganen onder meer bij het verlenen van een omgevingsvergunning de grenswaarden voor zwaveloxide, stikstofdioxide, stikstofoxiden, fijn stof (PM₁₀), lood, koolmonoxide en benzeen in acht te nemen zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer.

Luchtkwaliteitseisen vormen geen belemmering voor vergunningverlening als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- vergunningverlening per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- aannemelijk kan worden gemaakt dat vergunningverlening 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL, dat op 1 augustus 2009 in werking is getreden.

Ontwikkelingen, projecten en activiteiten die 'niet in betekenende mate' bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit hoeven door het bevoegd gezag niet meer afzonderlijk te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. Het begrip 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen is verder uitgewerkt in het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' en de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)'.

Een project draagt in niet betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit indien de concentratie aan NO_x en PM₁₀ lager is dan 1,2 µg/m³.

Ontwikkelingen, projecten en activiteiten die 'niet in betekenende mate' bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit hoeven door het bevoegd gezag niet meer afzonderlijk te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. Het begrip 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen is verder uitgewerkt in het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' en de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)'.

Voor bedrijfsmatige activiteiten zijn, met uitzondering van o.a. tuinbouwbedrijven, (nog) geen grenzen aangegeven. Aangezien de invloed van naam bedrijf op de luchtkwaliteit wordt bepaald door de verkeersaantrekkende werking wordt aangesloten bij de grenzen die gesteld worden voor woningbouwlocaties, waarbij ook de verkeersaantrekkende werking maatgevend is.

Conform voorschrift 3A.2 van bijlage 3A van de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' draagt een bouwplan niet in betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit wanneer het plan voorziet in de bouw van niet meer dan 1.500 woningen. Uitgaande van een kengetal van 6 verkeersbewegingen per woning, zijn derhalve 9000 personenwagenbewegingen toelaatbaar. Een gemiddelde vrachtwagen stoot evenveel NO₂ en PM₁₀ (fijn stof) uit als ca. 25 personenauto's. Op grond hiervan zijn ca. 360 vrachtwagenbewegingen per etmaal als NIBM te beschouwen.

Uit de aanvraag blijkt dat er in de reguliere bedrijfssituatie uitsluitend verkeersbewegingen plaatsvinden van monteurs die ter plaatse moeten zijn voor regulier onderhoud en incidentele reparaties. Er mag van worden uitgegaan dat deze beperkte activiteiten niet leiden tot een overschrijding van het aantal verkeersbewegingen wat als NIBM is te beschouwen. Gelet op het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het bedrijf 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. De gevraagde vergunning kan op grond van de Wet luchtkwaliteit zonder nader onderzoek worden verleend.

Conclusie

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Samenvattend kan worden gesteld dat het verlenen van onderhavige milieuvergunning niet tot een verslechtering leidt van de concentratie in de buitenlucht van de in de Wet luchtkwaliteit genoemde stoffen (voor zover deze voor onderhavige inrichting relevant zijn). De Wet luchtkwaliteit staat vergunningverlening niet in de weg.

BEDRIJFSAFVALWATER

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet is van toepassing op lozingen die direct in het oppervlaktewater of de bodem plaatsvinden en lozingen direct op een rioolwaterzuiveringsinrichting (RWZI).

In het Activiteitenbesluit is voor een aantal directe lozingen op oppervlaktewater of op een RWZI vrijstelling verleend van het lozingsverbod in de Waterwet. Voor vergunningsplichtige inrichtingen gaat het onder meer om het lozen van hemelwater, huishoudelijk afvalwater en koelwater.

Met het in werking treden van de Waterwet is tevens de Wet verontreiniging oppervlaktewateren ingetrokken. Alle indirecte lozingen (lozingen op rioolstelsels, vuilwaterriolen, hemelwaterriolen en ontwateringstelsels) vallen nu onder de Wet milieubeheer, en in sommige gevallen nog onder de Wet Bodembescherming, via het Lozingenbesluit bodembescherming.

Voor indirecte lozingen waarvoor vóór het in werking treden van de Waterwet een vergunning in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren was verleend, worden de bijbehorende voorschriften van rechtswege onderdeel van de omgevingsvergunning.

Indirecte lozingen

Bij Windpark Energielandgoed Wells Meer is geen sprake van het lozen van afvalwater. Hoogstens is er sprake van hemelwater wat terecht komt op de windturbine en vervolgens in de bodem infiltreert.

Op het lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening, is paragraaf 3.1.3 van het Activiteitenbesluit en paragraaf 3.3.1 van de Activiteitenregeling van toepassing. Deze paragrafen hebben een rechtstreekse werking. Het verbinden van voorschriften aan deze vergunning is derhalve niet noodzakelijk.

DUURZAAMHEID

De aspecten energie, water, afval en vervoer zijn belangrijke items binnen de milieuregelgeving. Deze aspecten worden eveneens in de omgevingsvergunning opgenomen.

Energiebesparing

In een inrichting met een jaarlijks energieverbruik van 50.000 kWh of meer aan elektriciteit, of een verbruik aan aardgas(equivalenten) van 25.000 m³ of meer dienen alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van ten hoogste vijf jaar te worden genomen. Bij een jaarlijks energieverbruik van 200.000 kWh of meer aan elektriciteit, of een verbruik aan aardgas(equivalenten) van 75.000 m³ of meer kan een energiebesparingsonderzoek worden geëist. Het doel hiervan is energiebesparing, wat bijdraagt aan het verminderen van broeikasgasemissies en luchtverontreiniging.

Het energieverbruik van de onderdelen van de installatie, zoals pompen, besturingssystemen, schakelapparatuur en dergelijke bedraagt een fractie van de energie die wordt geproduceerd door de windturbines. Netto vindt geen gebruik van energie plaats binnen de inrichting.

Het in de vergunning voorschrijven van een energiebesparingsonderzoek is daarom niet noodzakelijk.

Waterbesparing (leiding- en grondwater)

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect zuinig omgaan met water. De relevantie van waterbesparing is sterk afhankelijk is van de lokale situatie.

Waterbesparing wordt in belangrijke mate gerealiseerd door toepassing van de stand der techniek.

Waterbesparende voorzieningen zijn in ruime mate beschikbaar en nauwelijks duurder dan de klassieke niet-waterbesparende alternatieven.

De aangevraagde activiteiten betreffen geen activiteiten waar water wordt gebruikt. Een verdere toetsing is dan ook niet aan de orde.

Afvalpreventie

De afvalstoffen die binnen de inrichting worden geproduceerd zijn zeer gering. Enkel het restafval dat ten tijde van onderhoud en reparatie kan ontstaan zal worden afgevoerd door de dienstdoende monteur. Er is derhalve geen sprake van afvalstoffen voor deze inrichting. Met betrekking tot de afvoer van afvalstoffen is een voorschrift aan de vergunning verbonden.

Verkeer en vervoer

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect verkeer en vervoer. Bij meer dan 100 werknemers of meer dan 500 bezoekers per dag of meer dan 2 miljoen transportkilometers per jaar voor verladers en uitbesteed vervoer of meer dan 1 miljoen transportkilometers per jaar voor eigen vervoerders worden voorschriften ten aanzien van verkeer en vervoer relevant geacht.

In de onderhavige situatie worden deze grenzen niet overschreden. Een verdere toetsing op dit onderdeel is niet nodig.